M.A Part-II Examination 2021
Internal Assessment
(Under CDOE)
SANSKRIT

Full Marks: 40 **Time: 2 Hours**

Paper-V , Half- I

1. **अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः -** 5×1=5

(a) सुत्रद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् ।

(i) लिटि धातोरनभ्यासस्य ।

(ii) ल: कर्मणि च भावे चाकर्मकेभ्य: ।

(b) दुष्ट: शब्दः स्वरतो वर्णतो वा मिथ्याप्रयुक्तो न तमर्थमाह ।
स वाग्वज्रो यजमानं हिनस्ति यथेन्द्रशत्रु: स्वरतोहपराधात् ।।

Paper-V , Half- II

2. **अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः** 5×1=5

(a) अधस्तनेषु एकस्य संक्षिप्ता टीका विधेया :

(i)हिट्टाइट

(ii) ग्रासमान सुत्र

(b) याज्ञवल्क्यसंहितामनुसृत्य **टीका** कार्या - अस्वामिविक्रयः ।

Paper-VI , Half- I

3. **अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः** 5×1=5

टीका देया :-

(i)परसामान्यम् , शब्दः

(ii) सोदाहरणं प्रागभावस्य लक्षणमुच्यताम्।

Paper-VI , Half- II

4. **अधोलिखितेषु प्रश्नेषु एक: समाधेय:-** 5×1=5

(a) अधोनिर्दिष्टयो: मन्त्रयो: अन्यतम: सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् ।

(i) श्रोत्रस्य श्रोत्रं मनसो मनो यद् ।
वाचो ह वाचं स उ प्राणस्य प्राण: ।
चक्षुषश्चक्षुरतिमुच्य धीरा:
प्रेत्यास्माल्लोकादमृता भवन्ति ।।

(ii) यस्यामतं तस्य मतं मतं यस्य न वेद स:
अविज्ञातं विजानतां विज्ञातमविजानताम्।।

(b) उपसर्गानां वाचकत्वं द्योतकत्वमस्ति नवेति निरुक्तदिशा सयुक्तिकं विचार्यताम् ।

(c) शिक्षाग्रन्थानां प्रयोजनानि सायणदिशा आलोचयितव्यानि ।

Paper-VII , Half- I

5. **अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः** 5×1=5

(a) अधस्तनेषु एकस्य संक्षिप्ता व्याख्या विधेया।

शाब्दी व्यञ्जना , धीरोदात्त , दध्यादिन्याय , करुणरस , अभिनय

(b) उद्धृतिसहयोगेन चारुदत्तस्य चरित्रचित्रणं कुरुत।

Paper-VII , Half- II

6. **अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः** 5×1=5

(a) प्राचीनभारते हस्ताक्षर-पुस्तिकानां रूपगतानि वैशिष्ट्यानि विव्रियन्ताम् ।

(b) मेहरौलि-लौहस्तम्भाभिलेख: कुत्र स्थापित:? असौ स्तम्भ: कं देवमुद्दिश्य प्रतिष्ठित:? देवप्रतिष्ठितस्थानविषय: स्पष्टीकरणीय:।

Paper-VIII , Half- I

7. **अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः** 5×1=5

(a) लक्षणाशक्तिविषये भर्तृहरेरभिमतं विचार्य्यताम्।

(b) अधोनिर्दिष्टयो: कश्चनैक: सन्दर्भो व्याख्यायताम् -

(i) संकेतस्तु पद-पदार्थयोरितरेतराध्यास:।

(ii) वाक्यसमयग्राहिका आकाङ्क्षा।

Paper-VIII , Half- II

8. **अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकः समाधेयः** 5×1=5

(a) हातिगुम्फाभिलेखमवलम्व्य खारवेलस्य कुलपरिचय: उपस्थाप्यताम्।

(b) टीका लेखनीया :-

लक्षणम् , करणम्